

Handläggare: Christian Edling
Jämlikhetssamordnare

Uppföljning av handlingsplanen för likabehandling av studenter vid Stockholms universitet 2006

Enligt lagen (SFS 2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan ska universitetet i sin årliga likabehandlingsplan ta in en redovisning av hur planerade åtgärder från föregående års plan har genomförts.

Innehåll:

Projekt av övergripande karaktär under 2006	1
1. Utformandet av etiska regler	1
2. Information om jämlikhet och likabehandling på Stockholms universitets hemsida	1
· Upprätta webbsida med information som vänder sig till studenter med barn	1
3. Likabehandlingsplaner vid alla institutioner och enheter	1
4. Uppföljning av undersökning om hur studenterna uppfattar sin psykosociala studiemiljö utifrån ett likabehandlingsperspektiv.....	2
a. Rapport om resultatet av undersökningen	2
b. Åtgärder med anledning av resultatet: Utbildningsinsatsning för anställda	2
c. Åtgärder med anledning av resultaten: Informationskampanj.....	3
5. Riktade utbildningsinsatser till nyckelpersoner	3
6. Utforma råd i samband med avstängning på grund av trakasserier	3
7. Information och utbildning om likabehandling.....	3
8. Likabehandlingsarbete vid institutioner/enheter.....	4
9. Alla specifika mål skall kontinuerligt följas upp.....	5
10. En ny likabehandlingsplan för 2007 skall utarbetas	5
Specifika åtgärder och projekt under 2006.....	5
1. Kön 5	
· Schemaläggning.....	5
· Utarbeta riktlinjer för att underlätta studier och föräldraskap	6
2. Etnisk tillhörighet.....	6
· Deltagande vid mässor och festivaler med mångfaldsinriktning	6
3. Religion eller annan trosuppfattning	6
· Schemaläggning.....	6
4. Sexuell läggning	7
· Förenkla för studenter att påtala kränkande kurslitteratur via webben	7
5. Funktionshinder	7
· Listor över kurslitteraturen.....	7
· Särskilt och lämpligt stöd till studenter med funktionshinder skall erbjudas vid examination	7
· Stockholms universitets lokaler och verksamheter	7
· Utforma lathund med instruktioner	8
· Översyn av intyg om funktionshinder	8
· Särskilda informationsinsatser riktade mot intresse- och handikapporganisationer	8
· Rapport och uppföljning med anledning av undersökningen "Studera med funktionshinder"	8
· Tolkservice till döva, dövblinda och hörselskadade studenter skall erbjudas i studierelaterade situationer.....	9
Åtgärder och projekt som har påbörjats under 2006.....	9

Projekt av övergripande karaktär under 2006

1. Utformandet av etiska regler

Ansvarig: Chefen för Studentbyrån och chefen för Personalbyrån
Operativt ansvariga: Jämlikhetssamordnaren och personalexpert, samt en arbetsgrupp med representanter från universitetets olika delar.

Uppföljning: Arbetet med de etiska reglerna påbörjades under 2006 och en arbetsgrupp med representanter från Studentbyrån, Personalbyrån, institutioner, personalorganisationer och studentkåren arbetar med dessa. "Etisk vägledning för Stockholms universitets" planeras att vara färdigställd under hösten 2007.

2. Information om jämlikhet och likabehandling på Stockholms universitets hemsida

Ansvarig: Chefen för Studentbyrån
Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren respektive koordinator för breddad rekrytering

Uppföljning: Allt planerat arbete är inte genomfört. Utvecklingen av informationen på Stockholms universitets webbplats är dock ett pågående arbete.

Av de främjande åtgärder som nämns under specifika diskrimineringsområden i likabehandlingsplanen 2006 har följande övergripande informationsåtgärd genomförts:

- **Upprätta webbsida med information som vänder sig till studenter med barn**

Ansvarig: Chefen för Studentbyrån
Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning: webbsidan är utlagd på universitetets webbplats under:
<http://www.su.se/pub/jsp/polopoly.jsp?d=1748&a=2062>

3. Likabehandlingsplaner vid alla institutioner och enheter

Ansvarig: Chefen för Studentbyrån
Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning: Arbetet med detta startades under 2006 och bl.a. har en enkät till alla prefekter vid universitetet om likabehandlingsarbetet vid institutionerna arbetats fram.

4. Uppföljning av undersökning om hur studenterna uppfattar sin psykosociala studiemiljö utifrån ett likabehandlingsperspektiv

a. Rapport om resultatet av undersökningen

Ansvarig: Chefen för Studentbyrån

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning: Rapporten färdigställdes under 2006 och återfinns på universitetets webbplats:

<http://www.su.se/content/1/c4/51/44/Rapport%20Hur%20m%E5r%20du%20student.pdf>

b. Åtgärder med anledning av resultatet: Utbildningssatsning för anställda

Ansvarig: Chefen för Studentbyrån

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning: Undersökningen visade att det finns studenter vid Stockholms universitet som upplever sig utsatta för trakasserier i samband med seminarier, föreläsningar och handledning. Därför genomförde universitetet en utbildningsserie som främst erbjöds anställda vid de institutioner som särskilt påtalats i undersökningen. I mån av plats var övriga anställda vid universitetet välkomna att delta i utbildningarna. Teman för utbildningarna var:

- **Utbildning kring funktionshinder**

"Likabehandling oavsett funktionshinder"

Seminarium med Ann-Sofie Henriksson, Uppsala universitet

Erik Eierud, DYX (Kårförening för dyslektiker vid Stockholms universitet)

Hans Yngve, Handikappombudsmannen

Seminarier genomfördes den 29 mars 2006.

- **Utbildning kring hbt-frågor**

"Likabehandling oavsett sexuell läggning"

Seminarium med Daniel Hjalmarsson, Sveriges Förenade

Gaystudenter

Krister Fahlstedt, Försvarmakten

Två utbildningstillfällen kring hbt-frågor arrangerades under vårterminen 2006.

Seminarierna genomfördes den 24 april och 24 maj 2006.

- **Sexuella trakasserier**

"Könsmedveten pedagogik och sexuella trakasserier"

Seminarium med Gunilla Carstensen, Uppsala universitet

Seminarier genomfördes den 4 oktober 2006.

- **Jämställdhetsintegrering**

"Jämställdhetsintegrering – en fråga för alla"

Seminarium med Eva Mark, Göteborgs universitet
Seminarier genomfördes den 26 oktober 2006.

- **Interkulturell pedagogik**

"Interkulturell pedagogik – inkludera eller exkludera"

Seminarium med Pirjo Lahdenperä, Södertörns högskola
Seminarier genomfördes den 15 november 2006.

- **Temahalvdag om breddad rekrytering och jämlikhet**

Seminarium med Ulf Palmenfeldt, Högskolan på Gotland
Juan Velasques, Stockholms universitet
Rudi Bjerregaard, Stockholms universitet
Temahalvdagen genomfördes den 22 november 2006.

c. Åtgärder med anledning av resultaten: Informationskampanj

Ansvarig: Chefen för Studentbyrån

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning: Genomfördes med affischkampanj vid universitetet och utökad information på universitetets webbplats.

5. Riktade utbildningsinsatser till nyckelpersoner

Ansvarig: Chefen för Studentbyrån respektive Personalbyrån

Operativt ansvariga: Jämlikhetsgruppens sekretariat

Uppföljning: Se under 4 b.

6. Utforma råd i samband med avstängning på grund av trakasserier

Ansvarig: Juridiska fakultetskansliet, Studentbyrån, Personalbyrån

Operativt ansvariga: Disciplinnämndens handläggare,
Jämlikhetssamordnaren och Jämställdhetshandläggaren

Uppföljning: Arbetet påbörjades under 2006. Det visade sig snabbt att det juridiska läget kanske var mer komplicerat än vad det verkade inledningsvis. I kombination med personalförändringar bland de operativt ansvariga har detta gjort att utformningen av råd inte slutfördes under 2006. Om det kan slutföras under 2007 är i skrivande stund osäkert.

7. Information och utbildning om likabehandling

Ansvarig: Chefen för Personalbyrån respektive Studentbyrån

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning: Nedanstående utbildningstillfällen genomfördes under 2006:

- Informationsdag för studenter om likabehandling i samarbete med studentkåren, 31 augusti 2006

- Introduktion för nyanställda prefekter (likabehandling är ett delmoment i utbildningen)
- Grundutbildning för nya skyddsombud (likabehandling är ett delmoment i utbildningen)
- Introduktion för nyanställda (likabehandling är ett delmoment i utbildningen)
- Fortbildning för arbetsledare och skyddsombud (likabehandling är ett delmoment i utbildningen)
- Fortbildning för studievägledare
- Information under Välkomstdagen (likabehandling är ett delmoment i introduktionen som vänder sig till alla nya studenter)
- Besök vid lärarmöten och liknande på institutionerna
- Fortbildning för prefekter (likabehandling är ett delmoment i utbildningen)

8. Likabehandlingsarbete vid institutioner/enheter

Ansvarig: Prefekt/enhetschef

- Vid introduktionsdagar vid institutioner/enheter för studenter skall information särskilt ges om likabehandling.

Uppföljning: Av de institutioner som erbjuder grundutbildning anger tjugofyra (24) stycken att särskild information ges till studenterna vid introduktionsdagar.

- En kritisk diskussion förutsätts kring kurslitteratur för att säkerställa att beskrivningar, teorier eller påståenden i litteraturen inte kan uppfattas som kränkande avseende kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.
- Studenter och anställda vid institutionen skall få kunskap om likabehandling och de fem diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder genom att erbjudas seminarier och föreläsningar.

Uppföljning: Under 2006 höll jämlikhetssamordnaren i utbildningar om likabehandling vid fyra (4) institutioner och vid två (2) tillfällen utbildningar i samarbete med Stockholms universitets studentkår. Sju (7) öppna tisdagsföreläsningar arrangerades med utgångspunkt i mångfalds- och likabehandlingsfrågor. Vid tjugofem (25) institutioner har man arrangerat seminarier med ett likabehandlingsperspektiv, utöver det vanliga kursutbudet. Till störst del har dessa seminarier riktat sig till anställda vid institutionen.

- Sammanställa kontaktinformation och handlingsplan för hur trakasserier skall hanteras vid institutionen. Informationen kan med fördel publiceras på institutionens hemsida och anslås vid studentexpeditionen så att den lätt nås av såväl studenter som anställda.

Uppföljning: Trettiofyra (34) institutioner anger att de har en handlingsplan för hur trakasserier skall hanteras vid institutionen.

9. Alla specifika mål skall kontinuerligt följas upp

Ansvarig: Chefen för Studentbyrån

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren samt respektive prefekt/enhetschef

Uppföljning: Uppföljningen av Likabehandlingsplan 2006 bifogas Likabehandlingsplan 2007.

10. En ny likabehandlingsplan för 2007 skall utarbetas

Ansvarig: Chefen för Studentbyrån

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning: En ny likabehandlingsplan har utarbetats under året och likabehandlingsplanen 2006 utvärderades.

Specifika åtgärder och projekt under 2006

Som ett komplement till ovan presenterade åtgärder följer en redogörelse över de specifika insatser som fanns i planeringen för 2006 inom de fem diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder.

1. Kön

Främjande åtgärder:

- **Schemaläggning** av undervisning, förläggning av grupparbeten, obligatoriska moment och tentamen skall i största möjliga mån göras med hänsyn tagen till studenter med familjeförpliktelser. Undervisning och tentor bör i möjligaste mån förläggas till vardagar under dagtid. (Gäller ej kvällskurser.) I de fall då tentor och obligatorisk undervisning inte kan förläggas till vardagar under dagtid skall alternativ erbjudas studenter med föräldrans ansvar. Möjligheten att byta undervisningsgrupp för att anpassa rutiner kring föräldraskap skall i största möjliga mån beaktas.

Ansvarig: Prefekt

Operativt ansvarig: Kursföreståndare eller den prefekten utser

Uppföljning: Vid arton (18) institutioner vidtar man åtgärder för att underlätta för studenter med barn.

- **Utarbeta riktlinjer för att underlätta studier och föräldraskap**

Ansvarig: Chefen för Studentbyrån

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning: Arbetet inleddes inte under 2006 i avvaktan på resultatet av en utredning av Stockholms universitets studentkår. Studentkårens rapport "Ett barnvänligt universitet – vision eller verklighet" presenterades vårterminen 2007.

2. Etnisk tillhörighet

Främjande åtgärder:

- **Deltagande vid mässor och festivaler med mångfaldsinriktning**

Ansvarig: Studentbyrån

Operativt ansvarig: Studievägledningen med studentinformatörerna, samt enstaka institutioner

Uppföljning: Stockholms universitet medverkade bl.a. vid Hoodsfredsfestivalen 3-5 juni 2006 i Alby.

3. Religion eller annan trosuppfattning

Främjande åtgärder:

- **Schemaläggning** av undervisning, förläggning av grupparbeten, obligatoriska moment och tentamen skall i största möjliga mån göras med hänsyn tagen till studenter som av religiösa skäl inte har möjlighet att delta på vissa religiösa helgdagar. Studenter som inte kan tentera vissa dagar på grund av religiösa skäl bör meddela detta vid terminsstart. Institutionen/enheten bör informera studenter om att de som av religiösa skäl inte kan tentera vid vissa tider bör meddela detta till institutionen snarast, helst redan vid terminsstart.

Ansvarig: Prefekt

Operativt ansvarig: Kursföreståndare eller den prefekten utser.

Uppföljning: Vid nio (9) institutioner vidtar man åtgärder för att underlätta för studenter som av religiösa skäl inte kan delta i undervisning och examination vid vissa tidpunkter. Här bör nämnas att frågan inte varit aktuell vid de flesta institutioner. Där frågan aktualiserats har anpassningar gjorts.

4. Sexuell läggning

Främjande åtgärder:

- **Förenkla för studenter att påtala kränkande kurslitteratur via webben** Utforma information om vad kränkande kurslitteratur är och länk för att påtala detta till universitetets jämlikhetssamordnare och respektive institution/enhet.

Ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning: Information utformades, men har inte publicerats på universitetets webbplats.

5. Funktionshinder

Främjande åtgärder:

- **Listor över kurslitteraturen** skall vara bestämda och finnas tillgängliga i god tid för att underlätta för studenter med läshinder/biblioteket att kunna beställa och erhålla litteratur på anpassat medium inför studiestarten.

Ansvarig: Prefekt

Operativt ansvarig: Kursföreståndare eller den prefekten utser.

Uppföljning: Vid fyrtiotvå (42) institutioner finns listor över kurslitteratur tillgängliga minst åtta (8) veckor före kursstart. Vid sex (6) institutioner har man ännu inga rutiner för detta.

- **Särskilt och lämpligt stöd till studenter med funktionshinder skall erbjudas vid examination.**

Ansvarig: Prefekt/enhetschef

Operativt ansvarig: Examinator i samråd med Studentbyråns samordnare för studenter med funktionshinder.

- **Stockholms universitets lokaler och verksamheter, inklusive undervisning och utbildning samt informationsspridning,** skall kontinuerligt undersökas i syfte att tillgängliggöra och underlätta för studenter med funktionshinder.

Ansvarig: Chefen för Byggnadsplaneringen, Referensgruppen för handikappfrågor samt prefekter/enhetschefer

Operativt ansvarig: Chefen för Byggnadsplaneringen, Samordnare för studenter med funktionshinder, Chefen för IT och media.

Uppföljning: Detta arbete följs upp i respektive enhets verksamhetsberättelse.

- **Utforma lathund med instruktioner** för ett gott bemötande av studenter med funktionshinder, främst för undervisande lärare.
Ansvarig: Chefen för Studentbyrån
Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren och Samordnaren för studenter med funktionshinder

Uppföljning: Arbetet påbörjades under 2006, men fortsätter under 2007. Istället för direkt lathund utvecklas webbsidor med information och tips till lärare om tillgänglig undervisning, dessa sidor tas fram i samarbete med Universitetspedagogiskt centrum.

- **Översyn av intyg om funktionshinder**
Ansvarig: Chefen för Studentbyrån
Operativt ansvarig: Samordnaren för studenter med funktionshinder

Uppföljning: Ytterligare information har tillförts intygen och nu står det bl.a. om vilka skyldigheter studenten respektive institutionen har och länkar till Handikappservice sidor på universitetets webbplats: www.sb.su.se/utbildning/funktionshinder

- **Särskilda informationsinsatser riktade mot intresse- och handikapporganisationer**
Ansvarig: Chefen för Studentbyrån
Operativt ansvarig: Samordnaren för studenter med funktionshinder

Uppföljning: Ingen särskild information har gått till intresse- och handikapporganisationer under 2006, dock medverkade DYX (kårförening för studenter med dyslexi) vid universitetets Öppet hus. Anledningen till att informationsinsatsen inte genomfördes var den arbetsbelastning som legat på Handikappservice och samordnaren för studenter med funktionshinder.

- **Rapport och uppföljning med anledning av undersökningen "Studera med funktionshinder"**
Ansvarig: Chefen för Studentbyrån
Operativt ansvarig: Samordnaren för studenter med funktionshinder

Uppföljning: Rapporten publicerades i mars 2006 och återfinns på universitetets webbplats:

<http://www.su.se/content/1/c4/51/16/Studier%20och%20funktionshinder.pdf>

Någon särskild uppföljning av rapporten genomfördes inte under 2006, men översynen av intyg om funktionshinder var bl.a. en följd av det som framkom i rapporten.

Uppföljning kommer, enligt planerna, att genomföras under 2007.

- **Tolkservice till döva, dövblinda och hörselskadade studenter skall erbjudas i studierelaterade situationer**

Ansvarig: Enhetschefen vid Enheten för utbildningstolkning.

Operativt ansvarig: Enhetschefen vid Enheten för utbildningstolkning.

Uppföljning: Verksamheten har genomförts planenligt. Under 2006 gavs tolkservice till fyrtiofyra (44) studenter vid Stockholms universitet, dock deltog tjugofyra (24) teckenspråkiga studenter i undervisning på teckenspråk med teckenspråkskunniga lärare (d.v.s. utan tolk från Tolkservice). Av de fyrtiofyra (44) studenterna var tre (3) forskarstudenter.

Åtgärder och projekt som har påbörjats under 2006

De specifika punkterna nedan har påbörjats under 2006 och enligt planen ska de slutföras, eller när det gäller löpande verksamhet, fortsätta under 2007.

- Information om vilka kontaktpersoner som finns på de olika institutionerna
- Institutionernas respektive likabehandlingsplaner
- Råd vid trakasserier (förtydligande av handläggningsordningen mm)
- Information om trakasserier och kontaktpersoner på engelska
- Aktuell information om till exempel utbildningar som anordnas i likabehandlingsfrågor
- Information om breddad rekrytering